

1946 -1949 KLEUTERSCHOOL EN PENSIONAAT ST. LOUIS

Ik begon mijn schoolloopbaan op de bewaarschool in de Ruische Poort 2 in 's-Hertogenbosch bij zuster Seferia die me veters leerde strikken op een oud korset. Dat is dan ook het enige dat me van de kleuterschool is bijgebleven. We woonden boven Hotel Royal in de Visstraat. Na de verhuizing eind 1945 naar de Boschvijver in Soest heb ik daar de eerste klas gevolgd. Ik herinner me alleen daarvan dat we van de een schooltje aan de Eikenlaan (?) naar een school in de buurt van het St. Jozef gebouw aan de Steenhoffstraat(?) verhuisde. Misschien zaten er nog militairen in de school bij het St. Jozef gebouw. Onderweg kon je voederbieten pikken van het land. Langs de wegen lagen zandpaden.

Ruische Poort

Als kinderen van katholieke ondernemers hebben we allemaal op kostschool gezeten. Zo belandde ik in 1946 op St. Louis in Amersfoort, waar ik de tweede tot de vierde klas heb doorlopen. Gezien mijn rapporten was ik geen ster in rekenen en ook niet in schrijven. Ik heb in totaal op negen verschillende scholen gezeten, dus namen van broeders herinner ik me niet echt. Ik heb een vage herinnering aan een vriendje waar ik veel mee wandelde; Huub Breuns. Van nature ben ik niet zo'n vechtersbaasje, maar op de cour voor de jongsten heb ik eens flink van me afgeslagen door met mijn

armen te maaien. Dat ik daarmee succes had is me altijd bijgebleven. We speelden paardje rijden, door een touw om onze nek te doen en dan onder de armen door de trekken. Zo kon nummer twee je mennen. Op de vrije middag wandelden we naar het bos van Birkhoven, waar we mochten spelen. De dierentuin

bestond toen alleen nog maar uit een kiosk met enkele dieren in een hok. Het heeft een keer flink gestormd en veel bomen waren ontworteld. Het was leuk om in die gaten te spelen. Aan de overkant bij het retraitshuis was een grote Chinese schommel, waar ik flink misselijk van werd. Op een keer ben ik het bos doorgelopen en kwam op de Birkstraat terecht. Ik herkende die straat, want we woonden in Soest. Ik besloot om weg te lopen. Onderweg zag ik aan de overkant

een broeder met een klas lopen. Ik was bang herkend te worden en dus trok ik mijn jas binnenstebuiten aan! Thuisgekomen waren ze zeer verbaasd. Na een glaasje chocomel werd ik achter de fiets van de huisknecht (die had je toen nog) weer terug gebracht.

In mijn herinnering sliep ik aan de linkervoorkant van het gebouw. De slaapzaal was helemaal wit gekalkt. Je zag stangen van links naar rechts lopen. Op de muur stonden grote SS tekens geschilderd. Zoals ik wel meer ervaren heb (en daarin ben ik niet de enige), waren er ook broeders die het maar moeilijk hadden met het celibaat. Er was een broeder - God hebbe zijn ziel - die als de lichten op de slaapzaal 's avonds uitgingen even kwam wrijven. Ik had een flinke muggenbult op mijn bovenbeen. Gelukkig heb ik er geen trauma aan overgehouden. Ik heb aan St. Louis goede herinneringen en dat kan ik niet van al mijn andere kostschool herinneringen zeggen.

Mijn rapporten

We kregen cijfers voor godsdienstkennis, lezen, schrijven, rekenen, Nederlandse taal, zingen, tekenen, lichamelijke oefeningen, wellevendheid en vlijt.

Schrijven en rekenen blijken niet mijn sterkste kant te zijn. Ik begin met een 5 en een 4 voor mijn eerste tussenrapport van de 2^e klas. Eerst krijg ik les van broeder Veronus en later van broeder Leobardus. In de 3^e klas wordt het broeder Amatus. Hij moet een goede invloed op mij hebben gehad, want mijn cijfers verbeteren aanzienlijk. In de 4^e klas krijg ik broeder Felicius. Ik ga over en mijn moeder besluit dat ik naar St. Jozef in Zeist ga, waar Lex net de 6^e klas heeft afgemaakt. Die verandering blijkt geen succes, maar dat komt later.

Pensionaat „St. Louis“ Amersfoort	
SCHOOLJAAR 1946/47	
RAPPORT	
OVER DE MAAND	<i>Jan. Febr.</i>
VAN	<i>Klas 2 d. Noord</i>
LEERLING VAN KLAS	<i>2</i>
Godsdienstkennis	<i>7</i>
Lezen	<i>7</i>
Schrijven	<i>5</i>
Rekenen	<i>4</i>
Nederlandsche taal	<i>7</i>
Verb. Geschiedenis	
Aardrijkskunde	
Kennis van de natuur	
Zingen	<i>6</i>
Tekenen	<i>6</i>
Lichamel. oefeningen	<i>6</i>
Instrumentale muziek	
Handenarbeid	
Fransche taal	
Wellevendheid	<i>4</i>
Vlijt	<i>7</i>

10 = Uitmazend 9 = Zeer goed 8 = Goed 7 = Ruim voldoende 6 = Voldoende 5 = Tweijdeloos 4 = Onvoldoende 3 = Slecht	De Directeur: <i>J.M. Leobardus</i>
	De Onderwijzer: <i>De Knecht</i>

Hoe ging het er aan toe op kostschool?

Die informatie heb ik van de site van St. Louis, waar Gerard Ruijs (=directeur Hotel Figi in Zeist) de gang van zaken uit de doeken doet. Ik heb de tekst enigszins bewerkt omdat hij over 1962 schrijft:

W e sliepen met zo'n twee honderd man op een slaapzaal. Over de hele lengte vier rijen bedden, dwars doorbroken met in het midden de wastafels met alleen koud stromend water. Slapen met je handen boven de dekens. Daar werd streng op gelet. Tussen ieder bed het nachtkastje en een klerenkast aan de andere kant van de zaal.

H et opstaan was een ritueel: om half zeven (!) werden wij dagelijks wakker van handengeklap: "Geloof zij Jezus Christus" en wij slaperig: "In alle eeuwigheid. Amen". Dan snel naar de wastafels en in de rij op je beurt wachten. Goed koud in de winter. Er was nauwelijks verwarming en alleen (ijs)koud water. Als je niet in de rij wilde staan kon je eerst je bed afhalen.

Vervolgens naar de kapel voor de H. Mis. De Mis was een zeven dagelijks ritueel wat mij na de schooltijd de voldoening gaf zo vaak naar de kerk te zijn geweest dat ik de eerste decennia niet meer hoefde.

Dan het ontbijt. Ondanks het vroege uur waren enkelen goed uitgeslapen. De slaperige jongens kregen een nat kruis als zij niet goed opletten: terwijl enkele jongens het tafellaken schuin op tilden tot een gootje, goot een ander (liefst aan het eind van de tafel) er de melk of thee in, die onherroepelijk tussen iemands benen belandde, tot grote hilariteit van de rest. Na het ontbijt bed opmaken en naar de klas. Iedere week een schone laken met kussensloop. Het onderste laken ging in de was en het bovenste laken naar onderen. De vuile was ging in een grote kist bij de wastafel. Keurig genummerd. Op vrijdag (?) lag de schone was keurig op bed.

‘S Avonds rond 20.30 uur (?) weer naar de slaapzaal. Omkleden, tandenpoetsen en om 21.00 uur ging het licht uit. Er liepen dan nog geregeld veel jongens heen en weer naar het toilet. Na een half uurtje gingen dan echter de grote ramen open en als het koud was bleef iedereen lekker onder de dekens liggen en bleef het dus rustig op de zaal.

Een kijkje in de keuken

Op dinsdag- en donderdag- en zaterdagmiddag vrij. Een weekend naar huis was er niet bij. Alleen in de vakanties ging je naar huis.

Een keer per week onder de douche.